

אפשרויות ולמענה ולדין

בקשת הלוויים לערים לשבת בהן מביאה לידי ביטוי את הרצון שלהם להיות מיוחדים ומוקדשים לעבודת ה'. בערים אלו הם יכולים להתמסר לעבודת הקודש, ללימוד תורה ולתפילה. ערים אלו משמשות נקודות אור לכל ערי ישראל ומקרינות קדושה ואמונה לכלל עם ישראל⁵¹.

אין מטרתם של הלוויים להתבדל מעם ישראל, אלא להיפך - מתוך שהם מתמלאים בעבודת ה', כך יוכלו להשפיע על עם ישראל כולו.

המסרים העולים מן היחידה

ללמד תורה: תפקידם של הלוויים הוא ללמד תורה ולהפיצה בעם ישראל.

הצעות להמחשה ולהרחבה

ניתן להמחיש את החשיבות של ההתערות החברתית בכיתה, בשכונה או בקבוצה. אפשר לספר על דני שאהב לשחק לבד, עד שנתקל במשחק הדורש חברים נוספים. כאשר גילה כמה יפה ונחמד לשחק עם ילדים אחרים, הוא הפנים מה גדול הרווח בשותפים למשחק.

ניתן לדון עם התלמידים בתחושותיו של דני לפני הפגישה עם החברים למשחק ואחריה. ייתכן שחלק מהתלמידים נתקלו במציאות דומה. כיצד הם התנהגו במציאות זו?

51 כדברים האלה כתב הרמב"ם בהלכות שמיטין ויובלות פרק י"ג, הלכה י'

יחידה 43 - מניין ערי הלוויים למשפחותיהם, ערי הכהנים ושמותיהן וסיכום כל ערי הלוויים (ד'-מ')

77 ספר יהושע | פרק כ"א

3. לפיכך מפה ובה חלק מערי הלוויים.
הקיפו בצבע כחול את כל ערי הכהנים כקבוצה אחת (פסוקים יג - יט).
בנחלות אילו שבטים היו עריהם?
הקיפו בצבע אדום את כל ערי משפחת קהת כקבוצה שנייה (פסוקים כ - כו).
בנחלות אילו שבטים היו עריהן?
הקיפו בצבע ירוק את כל ערי משפחת גרשון כקבוצה שלישית (פסוקים לו - לג).
בנחלות אילו שבטים היו עריהן?
הקיפו בצבע חום את כל ערי משפחת מררי כקבוצה רביעית (פסוקים לד - לו).
בנחלות אילו שבטים היו עריהן?

76 ספר יהושע | פרק כ"א

פרק כ"א - יומד בבקשות

ספר יהושע		חמקת הארץ		כבוש הארץ		הכניסה לארץ	
סוף סי יהושע	מזבח	ערי	עיר	סיכום	ממשון	ראשית	הכניסה
הברית	בשר	הלוויים	המקלט	בשילה	בשילה	הכבוש	הכניסה
בשנים	הידון	כב	כ"א	כ"ב	כ"ג	כ"ד	כ"ה
כ"ז	כ"ז	כ"ז	כ"ז	כ"ז	כ"ז	כ"ז	כ"ז

יחידה 42 - בקשת ראשי אבות הלוויים (א'-ג')

1. מה ביקשו ראשי משפחות הלוויים מאלעזר הכהן, יהושע בן נון וראשי המטות?

יחידה 43 - מניין ערי הלוויים למשפחותיהם, ערי הכהנים ושמותיהן וסיכום כל ערי הלוויים (ד'-מ')

1. שאלת חשיבה: הלוויים ישבו בערים מיוחדות. בנפרד מהערים
בהן ישבו כל שאר שבטי ישראל. חשבו, מה היתרון בכך?

2. תנו כותרת לנושאים השונים המתוארים בפסוקים:

- ערי _____ (כ-כ"ז)
ערי _____ (כ"ז-ל"ג)
ערי _____ (ל"ד-ל"ח)

78 ספר יהושע | פרק כ"א

1. שאלת חשיבה: חשבו, מדוע הכהנים קיבלו את עריהם דוקא
בנחלות שבטי יהודה ובנימין?

4. כמה ערי לויים היו?

העיר שכם - אחת מערי המלטה - ובה מצוי ייסוד (תמונה מסוף המאה ה-14)

הקדמה

ערי הלוויים פרושות בכל נחלות שבטי ישראל. כל משפחה משבט לוי קיבלה כמה ערים לשבת בהן.

עיסוק בתכנים המרכזיים

נקודות לדיון

מהו ההיגיון בחלוקה הפנימית של משפחות הלוויים בכל רחבי הארץ?

אפשרויות ולמענה ולדיון

ערי הלוויים פזורות בכל רחבי הארץ, וישנה חלוקה פנימית בתוך משפחות הלוויים. משפחות הכהנים מתרכזות סביב בית המקדש. בני קהת שוכנים במעגל הפנימי השני - מסביב לבית המקדש. בני גרשון - מעגל שלישי, חיצוני יותר. בני מררי שוכנים במעגל הרביעי, שעיקרו הוא מעבר הירדן המזרחי וקצות הארץ, כגון חוף הים והצפון.

המסרים העולים מן היחידה

הסתפקות במועט: ללוויים ולכהנים אין חלק ונחלה משלהם, אלא יש להם מקום מצומצם שנועד לשרת אותם.

הצעות להמחשה ולהרחבה

ניתן לספר על דמות או דמויות שהסתפקו במועט. כחלק מהסיפור יש להדגיש את הפשטות של אדם שחי לא בפזרנות או בראוותנות אלא בשמחה על מה שיש. לאחר מכן ניתן לשוחח עם התלמידים על מידת ההסתפקות במועט. אם הייתם פוגשים את הדמות שבסיפור מה הייתם אומרים לה? האם אנו מכירים אנשים שמסתפקים במועט? היכן אנו פוגשים אותם?

יחידה 44 - קיום הבטחת ה' "אשר נשבע לאבותם" (מ"א-מ"ג)

79
ספר יהושע | פרק כ"א

יחידה 44 - קיום הבטחת ה' "אשר נשבע לאבותם" (מ"א-מ"ג)

5. הביאו דוגמאות לטוב אשר נתן ה' לישראל בימי יהושע, על פי מה שלמדתם עד כה.

6. הדביקו תמונות או ציורו ציורים המראים את השפעת שבארץ ישראל בימינו.

שאלת הפנמה: כשה מבטיח - ה' גם מקיים. זכינו, ובדורנו חזרנו לארצנו, ואנו נהנים משפע גדול שה' משפיע עלינו. כפי שהבטיח לאבותינו לפני אלפי שנים. כתבו שני דברים שאתם מרגישים שברצונכם להודות עליהם לה:

הקדמה

בפסוקים האחרונים של הפרק מתואר קיום ההבטחות של הקב"ה לעם ישראל וליהושע. בספר דברים (י"א, ל"א) הקב"ה מבטיח: "כל מקום אשר תדרך כף רגלכם בו לכם נתתיו", וכן אומר הקב"ה ליהושע בספר דברים (א', ח'): "כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם לתת להם". הבטחה נוספת בספר דברים (י"ב, י'): "והניח לכם מכל איביכם מסביב וישבתם בטח".

עיסוק בתכנים המרכזיים

נקודות לדיון

הפסוקים מתארים את קיום הבטחותיו של ה'. כיצד מתיישבים פסוקים אלה עם העובדה שישנם מקומות מסוימים שעם ישראל עדיין לא כבש?

אפשרויות ולמענה ולדיון

על אף שאנו רואים שלא כל ישראל נחלו במקומם, באופן כללי אפשר לומר שה' השפיע טוב על ישראל, למרות כל הסיבוכים שישנם. אף אם ה' משפיע עלינו שפע ברכה וטוב, עולה השאלה כיצד אנו מוכנים לקבל את שפע הטוב, האם אנו עושים עצמנו ככלי לקבלת השפע.

חשוב לדעת, גם כאשר הקב"ה משפיע טוב - עלינו לקחת את הטוב ולדחוף את עצמנו קדימה בזכותו.

המסרים העולים מן היחידה

קיום הבטחותיו שלה: הקב"ה משפיע שפע ברכה על עם ישראל, וכל מה שהקב"ה הבטיח לישראל מתקיים.

הצעות להמחשה ולהרחבה

כל תלמיד יבחר מקום מיוחד בארץ ישראל שמראה את השפע והברכה שיש בארץ, ויציג בפני התלמידים את המקום שבחר. ניתן לסקור את המקום מבחינה היסטורית, גיאוגרפית, ארכיאולוגית וכד'. ניתן לצלם את המקום ולהראות לשאר חברי הכיתה. ניתן לבנות דגם של המקום או לציירו.